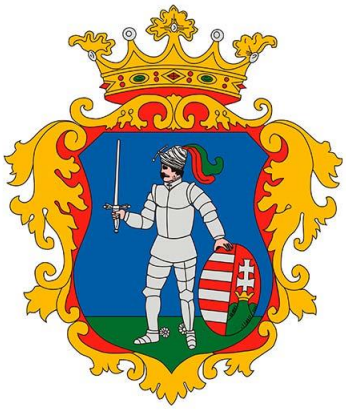

NÓGRÁD MEGYE ELŐZETES INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 2021-2027

KÉSZÜLT: 2021-ben a Pénzügyminisztérium útmutatója alapján

KÉSZÍTETTE: EX ANTE Kft.

Nógrád megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027

2.0

Cím	*Nógrád megye Előzetes Integrált Területi Programja*
Verzió	*2.0*
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	31/2022. (IV.28.) Kgy. határozat *2022. április 28.*
Kormánydöntés határozatszáma / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	*1781/2021. (XI. 2.) Korm. határozat* 2021. november 2.
Finanszírozó operatív program:	*Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)*
Érintett földrajzi terület:	*Nógrád megye*

ITP felelős szervezet:	*Nógrád Megye Önkormányzata*
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	*Lőrincz Gyula területfejlesztési és területrendezési osztályvezető* *lorincz.gyula@nograd.hu / 06-32-522-541*
ITP felelős szervezet címe:	*3100 Salgótarján, Rákóczi u. 36.*

Salgótarján, 2022. április

Tartalom

0. Verziókövetés 4

1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz 5

2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata 9

3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata 11

4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A megyei forrásfelhasználási módok 13

4.1. Az ERFA 11. cikk alapján kiemelt városok forrásfelhasználási módja 13

4.2. Egyéb forrásfelhasználási mód 15

4.3. Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módja 16

4.4. Forrásösszesítés 18

5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján - településdifferenciálás 21

5.1. Általános területi preferencia 21

5.2. Gazdaságfejlesztési preferencia 21

5.3. Turizmusfejlesztési preferencia 22

6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal 24

6.1. A megyei döntéshozatal rendszere 24

6.1.1. A döntéselőkészítés folyamata 24

6.1.2. A döntéshozatal folyamata 24

6.2. A megye által meghatározott kiválasztási kritériumok és azok kiválasztásának indoka 25

7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai.....28

8. Az ITP 2021-27 ütemezése.....30

0. Verziókövetés

Jelen fejezetben az ITP 2021-27 első, kormány általi elfogadást követő változásokat ismertetjük időről időre, hogy milyen okból és milyen jellegű változások történtek az előző elfogadott verzióhoz képest, ezek a módosítások milyen okokra vezethetők vissza.

A módosítások elfogadását követően az ITP 2021-27 dokumentumot új verziószámmal szükséges ellátni. A kormány által első alkalommal elfogadott ITP 2021-27 dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. Amennyiben ezt követően olyan módosítás történik a dokumentumban, amely nem igényel kormánydöntést, csak az Irányító Hatóság jóváhagyását, abban az esetben a verziószám második számjegyét szükséges csak folytatólagos számozás mentén eggyel növelni. A verziószám első számjegye akkor emelkedik egyet, amikor új kormánydöntés születik a módosított ITP 2021-27 dokumentumról, ez lesz a 2.0 verzió egészen addig, ameddig újabb kormánydöntést igénylő módosítás nem kerül kezdeményezésre. Két kormánydöntés között csak a verziószám második számjegye változhat.

Az ITP 2021-27 dokumentum tervezése során az ITP Tervezet verziószáma ugyanezt a szisztémát követi. Jelen dokumentum, mint tervezet, az 1.0 verziószámot kapta. A tervezet tartalma a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (továbbiakban TOP Plusz) az Európai Bizottság jóváhagyását, illetve a 2021-2027-es időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló Kormányrendelet módosítását követően változhat.

Jelen ITP módosítás főbb okai az alábbiak:

- 2022. február 23-án jelent meg, a „2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról” szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat, amely a megye forrásösszegének emelkedését tartalmazza, az ITP 1.0 verzióban megjelenítetthez képest.
- Változott az operatív program ERFA és ESZA Plusz alapok egymáshoz viszonyított aránya. Ebből adódóan csökkentésre került a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” és TOP_Plusz-3.1.3-21 „Helyi humán fejlesztések” című felhívások keretösszege. Az átcsoportosításra kerülő (ESZA+) forrás a TOP_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhíváson (ERFA) kerül felhasználásra.
- Az előző bekezdésben jelölt változások kihatással voltak a fenntartható városfejlesztési eszköz hasonló fejlesztési területeire. Csökkent az egyes városok TOP Plusz 3.2.1 „Fenntartható humán fejlesztések” kerete, míg ugyanezzel az összeggel megemelkedett a TOP_Plusz-3.3.3-21 „Fenntartható humán infrastruktúra” kerete, amely növekményből kötelezően a közoktatási intézmények fejlesztését kell finanszírozni. Az 1. prioritáson is történt forrásátcsoportosítás a fenntartható városfejlesztési eszköz vonatkozásában, ezen változások mindegyike ITP módosítás keretei között rendezendő.
- a TOP-Plusz 1.1.2-21 „ A 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” című , és a TOP_Plusz-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítései” c. felhívás esetében többlet forrás bevonásával módosult a felhívások keretösszege. Utóbbi felhasználhatósága kizárólag gyógyfürdők (fürdők) energetikai fejlesztésére fordítható

  A TOP Plusz két új felhívással, a TOP_Plusz-1.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése” és a TOP_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” cíművel bővült
- A TOP_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhívással összefüggésben, a kiemelt kedvezményezetti kör kibővült a Tankerületi Központokkal.

1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

Nógrád megye 2021-2027 időszakra szóló Területfejlesztési Programja 2021. márciusában készült el és 2021. június 16-án miniszteri jóváhagyással került elfogadásra.

Nógrád megye 2030-ra megfogalmazott jövőképe egy ZÖLD NÓGRÁD MEGYÉT vízionál. Ez alatt egy olyan egészséges, tiszta, komfortos lakó-, pihenő és gazdasági környezetet értünk, melynek állapota hosszútávon fenntartható.

Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciójának (2021-2027) javaslattevő fejezete rávilágít, hogy a felzárkóztatás stratégiái ezidáig nem hozták meg a várt eredményt, az elért fejlődési ütemmel a megye nem tudja utolérni az ország átlagos mutatóval rendelkező térségeit sem. Ebben a helyzetben a program offenzív fejlesztési logikára tesz javaslatot, amely az erősségekre és a lehetőségekre alapoz egy tematikusan felépített célrendszer mentén. A program célrendszerét és logikai összefüggéseit az alábbi ábra ismerteti:

1. ÁBRA: NÓGRÁD MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁNAK CÉLRENDSZERE

Nógrád megye területfejlesztési programja a kitűzött célok megvalósítása érdekében öt prioritást jelölt ki. A program prioritásait, intézkedéseit, illetve az intézkedések megyei fő célterületeit az alábbi táblázat foglalja össze:

PRIORITÁS / INTÉZKEDÉS	CÉLTERÜLET
1. PRIORITÁS: Népesség minőségi gyarapodása	
1.1. intézkedés: Hátrányos helyzetű célcsoportok foglalkoztathatóságát javító képzési és humán fejlesztési programok	Teljes megye
1.2. intézkedés: Munkavállalók képzési programja	Teljes megye
1.3. intézkedés: Szociális városrehabilitációhoz és telep programhoz kapcsolódó életvitel-beli és mentális támogatás, képzés	Teljes megye
1.4. intézkedés: Helybe hozott egészségügyi szűrőprogramok	Teljes megye
1.5. intézkedés: Tehetséggondozás és pályaorientáció megyei hálózatának fejlesztése	Teljes megye
1.6. intézkedés: Digitális tudás fejlesztése	Teljes megye
1.7. intézkedés: Új és fejlesztendő gazdasági ágazatok szakképzési feltételeinek javítása	Teljes megye
1.9. intézkedés: Gazdaságilag aktív polgárok letelepedésének ösztönzése	Teljes megye
2. PRIORITÁS: Növekvő versenyképességű gazdaság	
2.1. intézkedés: Helyi vállalkozások versenyképességének növelése	Teljes megye
2.2. intézkedés: Helyi vállalkozások innovációs képességének javítása és kapacitásainak bővítése	Teljes megye
2.3. intézkedés: Mezőgazdasági és élelmiszeripari kisüzemek létrehozásának és fejlesztéseinek támogatása	Teljes megye
2.4. intézkedés: Új vállalkozások létrejöttének támogatása	Teljes megye
2.5. intézkedés: Kiemelt megyei ágazatokat támogató alap	Teljes megye
2.6. intézkedés: Vállalkozások termelési, szolgáltatási, innovációs és értékesítési együttműködéseinek ösztönzése	Teljes megye
2.7. intézkedés: Körforgásos gazdaság fejlesztéseinek támogatása	Teljes megye
2.8. intézkedés: Kiemelt megyei turisztikai ágazatok fejlesztéseinek támogatása	Teljes megye
2.9. intézkedés: Gazdaságfejlesztési és innovációs ökoszisztéma fejlesztése	Teljes megye
3. PRIORITÁS: Környezeti állapot javítása, Nógrád zöld jellegének erősítése	
3.1. intézkedés: Nógrádi települések klímabarát fejlesztései	Teljes megye
3.2. intézkedés: Épületek energetikai korszerűsítése a településeken	Teljes megye
3.3. intézkedés: Közműhálózat-fejlesztések a nógrádi településeken	Teljes megye
3.4. intézkedés: Elektromobilitás fokozása a közösségi közlekedésben és a turizmusban	Teljes megye
3.5. intézkedés: Megújuló energia helyi termelésének bővítése	Teljes megye
3.6. intézkedés: Természeti környezet állapotának javítása a településeken kívül	Teljes megye
4. PRIORITÁS: Marasztaló, vállalkozóbarát élettér	
4.1. intézkedés: Települési humán infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	Teljes megye
4.2. intézkedés: Fenntartható megyei közlekedésfejlesztés	Teljes megye
4.3. intézkedés: Térségközpontok megközelítését szolgáló közlekedési fejlesztések	Teljes megye
4.4. intézkedés: Okos és Z-generációt vonzó megoldások elterjesztése a településeken	Teljes megye
4.5. intézkedés: Üzleti infrastruktúrák bővítése	Teljes megye
5. PRIORITÁS: Hátrányos helyzetű települések és a megyeszékhely leszakadásának megállítása	
5.1. intézkedés: Salgótarján urbanisztikai megújulása	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.2. intézkedés: Salgótarján bekapcsolása a nemzetközi sportéletbe	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.3. intézkedés: Hajtástechnológiai Tudományos és Technológiai Park létrehozása	Salgótarján Megyei Jogú

Salgótarjánban	Város
5.4. intézkedés: Salgótarján második értelmiségvonzó programja	Salgótarján Megyei Jogú Város
5.5. intézkedés: Szécsényi járás szociális gazdaságfejlesztési programja	Szécsényi járás
5.6. intézkedés: Mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások ösztönzése a Szécsényi járásban	Szécsényi járás

1. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJÁNAK PRIORITÁSAI ÉS INTÉZKEDÉSEI

A megyei Integrált Területi Program szorosan illeszkedik az alapjául szolgáló megyei területfejlesztési programhoz, annak megvalósulását segíti elő a finanszírozást részben biztosító TOP Plusz vonatkozásában. Vagyis a megyei ITP szerepe, hogy metszetét adja a két dokumentumban szereplő fejlesztési prioritásoknak, bemutatva azt, hogy a 2. ábrában szereplő intézkedések megvalósulásához mely TOP Plusz intézkedések indikatív forrásai járulhatnak hozzá. Ezt a logikai összefüggést, illetve a két dokumentum céljainak illeszkedését az alábbi ábra szemlélteti:

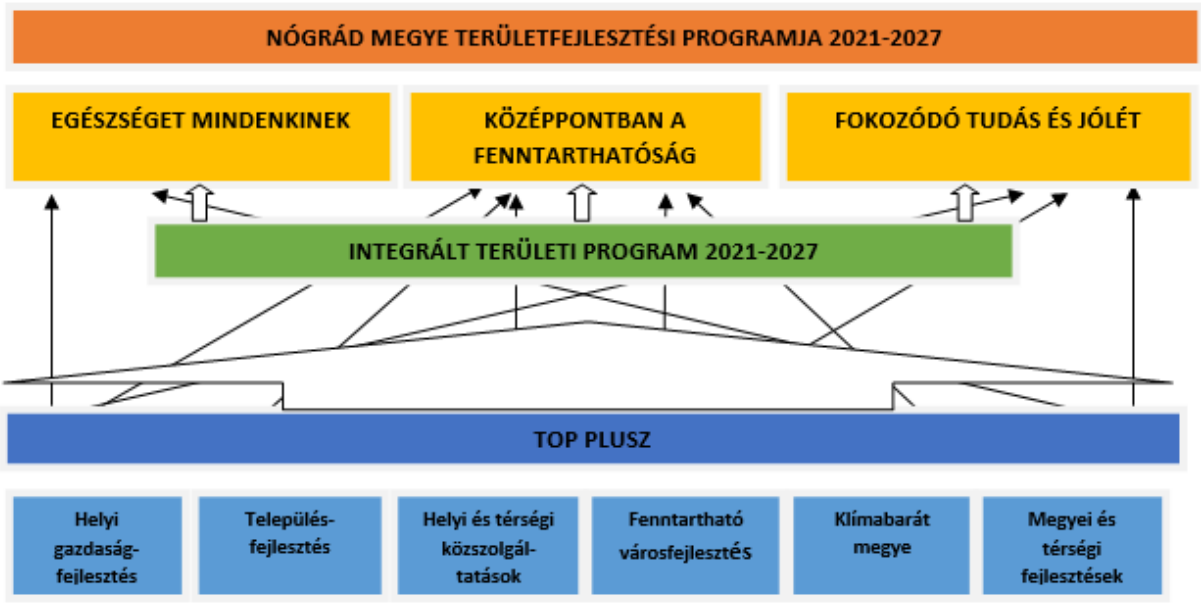

2. ÁBRA: A TOP PLUSZ HOZZÁJÁRULÁSA A MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI CÉLOK MEGVALÓSULÁSÁHOZ

Az Integrált Területi Program összeállítása két lépésben történt. Az **előkészítés fázisában** elemeztük a megye általános helyzetét, alkalmazva a területfejlesztési koncepció és program készítése során használt statisztikai elemzéseket, egyéb stratégiákból átemelt megállapításokat. A második, **tervezési fázisban** meghatároztuk a fejlesztési irányokat a TOP Plusz szakmai tartalma alapján.

A dokumentum készítése során figyelembe vettük a megye területfejlesztési koncepció és program – Partnerségi Terv alapján elvégzett - társadalmasítása során beérkezett véleményeket, javaslatokat.

Mivel az ITP tartalma kizárólag a TOP Plusz keretében tervezett projekteket érinti, Nógrád Megye Önkormányzata 2020. októberében a megye települései körében előzetesen felmérte a 2021-2027 időszak fejlesztési igényeit. Az önkormányzat - a járványhelyzetre figyelemmel - elektronikus levélben kereste meg az összes Nógrád megyei települési önkormányzatot és kérte adatszolgáltatásukat a 2021-2027 időszakban megvalósítani kívánt fejlesztéseikről. A megkeresés elsősorban a TOP-ban (2014-2020) támogatott tevékenységekre koncentrált. Annak ismeretében, hogy a 2021-2027-re vonatkozó területi operatív program még nem volt véglegesítve, és az Európai Unióval folyamatban voltak a tárgyalások, az előzetesen rendelkezésre álló információk alapján határozta meg az önkormányzat azokat a fejlesztési irányokat és felhívásokat, amelyek a következő támogatási időszakban nagy valószínűséggel meg fognak jelenni a TOP Plusz-ban.

Nem zárta ki azonban annak lehetőségét, hogy a települési önkormányzatok olyan fejlesztési igényekkel jelentkezzenek, amelyek bármilyen fennálló kapacitáshiány felszámolásához szükségesek, vagy a település fejlődése szempontjából nagy jelentőséggel bírnak, amennyiben azok megoldására eddig nem volt lehetőség sem a TOP-ban, sem más támogatási konstrukcióban. Az egyik fontos következtetés az volt, hogy a belterületi önkormányzati utak felújítása általános és sürgős települési igénynek tekintendő.

A fejlesztési igények felmérése során a projektek célján túl, azoknak előkészítettségére és forrásigényére történt adatbekérés. A felmérés eredményei alapján történt az ITP-ben az egyes prioritások forrásainak alábontása.

Az ITP kötelező társadalmi véleményeztetésére jogszabály nem kötelezi Nógrád megye Önkormányzatát, azonban a teljes tervezési folyamat átláthatósága, illetve az érintettek vélemény nyilvánításának biztosítása érdekében megjelentette annak előzetes egyeztetési változatát saját honlapján 7 nap időtartamra. A hirdetményre helyi médiumok segítségével hívta fel az érdeklődők figyelmét. A társadalmi vita során beérkezett vélemények értékelésre kerültek, és a további verziók készítésénél lehetőség szerint figyelembe veszi az önkormányzat.

2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

Az ITP külső kapcsolatrendszerében a szomszédos megyéket, illetve a határon túli térséget szükséges megemlíteni. Ezen kapcsolatok mentén fennállnak olyan találkozási pontok, amelyek befolyásolhatják a megyei forrástervezést. Nógrád megye területét területfejlesztési szempontból kiemelt térség nem érinti.

A szomszédos megyékkel tervezett közös fejlesztések elsősorban a közlekedés, a vízgazdálkodás, a turizmus, illetve a foglalkoztatás területein jelennek meg.

A megyéket összekötő térségi utak fejlesztése nem a TOP Plusz forrásaiból történik, azonban a helyi ráhordás megfelelő szintű biztosítása fontos cél, kiemelten a munkába járás feltételeinek, illetve a turisztikai látványosságok megközelíthetőségének javítása érdekében. A kerékpárút fejlesztések esetén szem előtt kell tartani, hogy a megépített szakaszok hálózatot alkossanak ne csak megyén belül, hanem azon túl is.

A Nógrád megyei munkavállalók számára fontos munkaerőpiaci potenciált jelentenek a Pest és Heves megyei nagyvállalatok (Hatvan, Gyöngyös, Vác, Göd). A nógrádi cégeknél sok esetben a bérszintre is komoly hatással vannak ezek a konkurens foglalkoztatók. A megyei foglalkoztatási paktumok megfelelő keretet tudnak biztosítani ahhoz, hogy a munkaerőpiaci mozgások összehangolásával ideális helyzet alakuljon ki a munkaerő áramlás és bérezés területén, javítva a nagyobb térség foglalkoztatási helyzetét.

A Nógrád megye területét érintő, Magyar Turisztikai Ügynökség által kijelölt kiemelt turisztikai térségek – Budapest környéke és Mátra-Bükk - összefüggnek Pest, illetve Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyék területeivel. Esetükben a tervezett fejlesztéseket, illetve a meglévő és fejlesztett attrakció és szolgáltatási elemek menedzselését térségi szinten összehangolni szükséges. Megyei szinten kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a fejlesztési igényekre, amelyek ilyen térségi rendszereken belül kerülnek hasznosításra.

Nagyobb térségi rendszerben született meg a hat megyét átfogó Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna fejlesztési stratégiája, amely a megyei jogú városok fejlesztését is kiemelten érinti. A komplex program megvalósításának célja, hogy a gazdaságilag és kulturálisan is integráns területet képező történelmi régiók – a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával – újra sikeres és nemzetközi szinten versenyképes gazdasági zónává forrjanak össze. Nógrád megye a régió „nyugati kapuja”, illetve határmenti elhelyezkedésénél fogva biztosítja a felvidéki területek bekötését. A regionális szintű ipari és K+F+I, illetve agrárközpontok környezetében a megye elsősorban réspiacok betöltését célozza, mint a prémium élelmiszerek, kézműves termékek gyártása, vagy az ezüstgazdaság. A turizmusban a gazdasági dinamika ellensúlyozásaként a rekreáció és a slow life élményét kínálja a zóna munkavállalói számára.

Nógrád megye két fő vízfolyása, amely több megye területét is érinti, a Zagyva és az Ipoly folyók. A közös vizek nem kizárólag vízgazdálkodási, árvízvédelmi, környezetvédelmi együttműködést kívánnak meg, hanem teret biztosítanak közös vízi és kerékpáros turisztikai fejlesztéseknek is. Az Ipoly, mint határfolyó, nem csak Pest megyével, hanem a határon túli területekkel közös együttműködést is szükségessé teszi.

Nógrád megye 2021-2027-re szóló területfejlesztési koncepciója kitörési pontként jelöli meg a határtérség perifériikus jellegének csökkentését a határon átnyúló közlekedési utak fejlesztésével. A közúti és vasúti fejlesztések, az Ipoly folyón átívelő új hidak biztosítják, hogy Nógrád megye be tudjon kapcsolódni a közép-európai gazdasági vérkeringésbe. Ezeket a fejlesztéseket nem a TOP Plusz finanszírozza, ugyanakkor a helyi hálózatnak biztosítani kell a megfelelő ráhordást. A megyei kerékpárút hálózat bővítésében kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az Ipoly völgye, ahol az aktív turizmus több módja össze tud kapcsolódni (kerékpáros, vízi, lovas és horgász turizmus). Az Ipoly tekintetében ugyanakkor - minden típusú fejlesztésnél - figyelmet kell fordítani a Ramsari területek védelmére, ahol számos, fokozottan védett madárfaj él.

Nógrád megye és Besztercebánya megye együttműködésében kiemelt helyen áll a turizmus. Ennek egyik nevesített célterülete a világon egyedüliként határon átnyúló Novohrad-Nógrád Geopark. A TOP Plusz keretében megvalósuló turisztikai fejlesztéseknél fontos támogatási szempont, hogy határon átnyúló rendszerekhez is kapcsolódjanak, és célcsoportként be tudják vonzani a határon túli területek lakosságát. Az INTERREG magyar-szlovák együttműködési programjából közösen finanszírozott jelentősebb fejlesztéseket a TOP Plusz kisebb kapcsolódó helyi projektekkel tudja támogatni.

A területfejlesztési koncepcióban definiált kitörési pont – a határtérség periférikus jellegének csökkentése – elsősorban a gazdaságfejlesztés területén hozhat pozitív változást. Ehhez azonban az is szükséges, hogy összehangolt tervek mentén, egymással szinergiában történjen meg az üzleti infrastruktúrák fejlesztése, beleértve az iparterületeket, inkubátorokat és a barnamezős területek ilyen célú revitalizációját.

Ha nem is jelentős mértékű, de határon átnyúló viszonylatban megfigyelhető munkaerő mobilitás, legfőképpen a magyar lakta területekről Nógrád megye irányába. Ezért a munkaerőpiac is egy olyan terület, ahol érdemes az együttműködést kiterjeszteni a foglalkoztatási paktumok keretében.

Az elmúlt időszakban a városfejlesztésben nem jelent meg markánsan a határon túli „tükörvárosokkal” történő összehangolás. A hatékony forrásfelhasználás, a bővülő városi funkciókínálat, a szinergiában történő vonzerőnövelés érdekében javasolt Salgótarján és Losonc, illetve Balassagyarmat és Nagykürtös integrált fejlesztési stratégiáinak egyeztetése, harmonizálása.

Salgótarján Megyei Jogú Város esetében önmagában is összehangolást igényel a Modern Városok Program (MVP), illetve a TOP Plusz forrásainak felhasználása. Az integrált városfejlesztési stratégiát úgy kell megújítani, hogy a két program tervezett projektjei egymást erősítve járuljanak hozzá a megyeszékhely helyzetének javulásához és vonzerejének növekedéséhez.

A TOP forrásait jól kiegészítették a Magyar Falu Program kisléptékű fejlesztéseket támogató pályázatai, amelyek például az intézmények modern eszközökkel való felszerelését, a közösségi élet fellendítését, vagy a falusi kisvállalkozások fejlesztéseit segítik. A Nógrád megye települések eddig nagyon sikeresen szerepeltek ezeken a pályázatokon, és továbbra is számítanak a program támogatására.

3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

Nógrád megye belső települési kapcsolatrendszerét a megye, a járások és a járásszékhely városok kicsi mérete az átlagostól eltérővé teszi. A megye nyugati és déli részein nagyon erősen jelentkezik a főváros vonzása, melyet a közlekedési fejlesztések tovább erősítenek. A megyén belül mindössze két városnak, Salgótarjánnak és Balassagyarmatnak van térszervező ereje.

Az ERFA rendelet 11. cikke szerint integrált módon fejlesztendő városok kiválasztásáról a megyei területfejlesztési program 6.1.2. fejezete szól részletesen. Hármas szempontrendszer alapján – a városok besorolása és mérete, térszervező ereje, illetve Integrált Településfejlesztési Stratégia megléte és sikeres alkalmazása – a programdokumentum Salgótarján és Balassagyarmat városokat jelöli ki az eszköz alkalmazására.

A közigazgatási és közszolgálati funkciók, egészségügyi, kereskedelmi, közoktatási, rendvédelmi, építésügyi, kulturális, szociális, munkaügyi intézmények valamint a kereskedelem és a piaci szolgáltatások jelenlétét tekintve térségi jelentőségű funkcionális központként Nógrád megyében Salgótarján és Balassagyarmat értelmezhető. A két funkcionális központ a megye ütőereit jelentő 21, illetve 22 sz. főközlekedési utak mentén fekszik.

A városok méretéből adódóan Nógrád megyében nincs agglomerációs térség, hacsak nem említjük meg a budapesti agglomerációt, amely gyors terjeszkedésének köszönhetően lassan eléri a megyehatárt. A Magyarország településhálózatát bemutató „Agglomerációk, településegyüttesek” (2014) kiadvány szerint Salgótarján esetében nagyvárosi településegyüttes található a megyeszékhely környezetében, amely tíz településből áll. Balassagyarmat esetén még nagyvárosi településegyüttesről sem beszélhetünk, ráadásul a város térségének fele a szlovák határon túl található. A területfejlesztési program várostérségekről szóló 6.1.3. fejezete ez alapján nem tartja indokoltnak agglomerációs térségére vonatkozó önálló fejlesztési terület lehatárolását.

A város-vidék kapcsolat erősítése, a szinergiák érvényesítése, illetve a párhuzamosságok elkerülése érdekében Nógrád Megye Önkormányzata előnyben kívánja részesíteni azon megyei fejlesztéseket, amelyek kapcsolódnak a fenntartható városfejlesztés keretében megvalósuló beruházásokhoz és programokhoz. Előnyt élveznek ezáltal a kapcsolódó hálózatos fejlesztések, az erőforrások kihasználását javító együttműködések, vagy az egymásra épülő programok, kezdeményezések a kiemelt városok, illetve a kapcsolódó települések vagy település-együttesek között.

A város-vidék kapcsolatokat tekintve a járásszékhely városok és a környező települések között szokványos kapcsolatok állnak fenn, a városok a járás közigazgatási, oktatási, kulturális, kereskedelmi, egészségügyi és foglalkoztatási központjai. A helyi önkormányzatok együttműködésében a kötelező feladatellátás áll a középpontban, mellyel racionalizálni tudják szűkös erőforrásaikat. Fejlesztéseik tervezésében a települések a hálózatos projektek (pl. kerékpárút, szennyvízhálózat) esetén alkotnak konzorciumot, sok esetben nem belső indíttatásból, hanem a pályázatok nyertessége érdekében.

Eltérő típusú együttműködés figyelhető meg a földrajzi mikrotérségeken belül (pl. Karancs-völgye, Dobroda-völgye, Belső-Cserhát, Börzsönyalja), ahol a települések kulturális hagyományok alapján tartják fontosnak az összetartozást, identitás erősítő érdekszövetségeket alkotva.

Gazdasági vonatkozásban kiemelést érdemel a szabad vállalkozási zóna, amelybe a megye hat járásából négy tartozik (Salgótarjáni, Bátonyterenyei, Pásztói és Szécsényi járás). A preferált térség belső együttműködésének erősítésében fontos szerepet vállalt a TOP keretében létrejött Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum. A zónában igénybe vehető kedvezmények kiüresedésével, a magyarországi szabad vállalkozási zóna települések számának növekedésével azonban nem tudott létrejönni egy olyan markánsan megkülönböztethető, egységes gazdaságfejlesztési térség, amely koncentrált figyelmet tud irányítani a beruházási lehetőségekre.

Nógrád megye egészét tekintve megállapíthatjuk, hogy kisméretű, döntően aprófalvas területén belül nincsenek markáns különbségek. A megye hat járása közül öt a kedvezményezett járás kategóriába sorolt, a Szécsényi járás egyedüliként tartozik a komplex programmal fejlesztendő járások közé. A TOP Plusz kiemelten támogatja a komplex programmal fejlesztendő járásokat, mely törekvést területi preferenciák biztosításával Nógrád Megye Önkormányzata is követni szándékozik. Ez a pozitív megkülönböztető elbánás nem önálló forrásfelhasználási módban, hanem az értékelési rendszer által biztosított előnyökben mutatkozik meg.

A Szécsényi járás esetében számos olyan humán fejlesztési beavatkozás indokolt, amelyet a TOP Plusz mellett ágazati programokból szükséges finanszírozni. A foglalkoztatási helyzet javításához itt a foglalkoztathatóságot javító beavatkozásokra is szükség van.

4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A megyei forrásfelhasználási módok

TOP Plusz keretében a megyék lehetőséget kapnak arra, hogy az előbbiekben beazonosított térségi kategóriákra védett forráskeretet különítsenek el az allokált megyei forráskeretből. Az ERFA 11. cikk értelmében továbbá a megye megadhatja a lehetőséget a fenntartható városfejlesztési eszköz keretében kijelölt városok számára, hogy fejlesztéseiket saját stratégiájuk (ITS) szerint hajtsák végre.

4.1. Az ERFA 11. cikk alapján kiemelt városok forrásfelhasználási módja

Nógrád Megye Önkormányzata egyeztetéseket folytatott a városfejlesztési eszköz alkalmazásával kapcsolatban az előző pontban megjelölt két város önkormányzatával. Ennek célja részben a fejlesztési igények felmérése, részben pedig a várostérséggel való együttműködés lehetőségének átgondolása volt. Mind Salgótarján Megyei Jogú Város, mind Balassagyarmat Város Önkormányzata szándékát fejezte ki az ERFA 11. cikk eszközének alkalmazására azzal, hogy az integrált településfejlesztési stratégiájukat megújítani szükséges. Mindkét város vezetése azt a megoldást támogatta, hogy az ITS alapú fejlesztés kizárólag a város közigazgatási területét érintse, a várostérség fejlesztése tartozzon megyei kompetenciába.

Nógrád Megye Önkormányzata felhívta a városfejlesztési eszközt alkalmazó városok figyelmét arra, hogy az ITS megújítása során a megye és a város szoros együttműködése elvárt annak érdekében, hogy az általuk megvalósítani tervezett fejlesztések egymással szinergiában legyenek, városon túlmutató hatást elérve. A megye elvárása továbbá, hogy a városfejlesztési eszközt alkalmazó városok fejlesztéseikkel járuljanak hozzá a TOP Plusz keretében a megye által vállalt indikátorok teljesítéséhez.

Nógrád Megye Önkormányzata TOP Plusz forráskeretének terhére az alábbi összegeket allokálja az ERFA 11. cikk szerinti városfejlesztési eszköz alkalmazására:

Város	ERFA forrás	ESZA+ forrás	Összes forrás
Salgótarján	9 943 555 935 Ft	1 212 502 418 Ft	11 156 058 353 Ft
Balassagyarmat	6 925 362 020 Ft	600 539 169 Ft	7 525 901 189 Ft
Összesen	16 868 917 955 Ft	1 813 041 587 Ft	18 681 959 542 Ft

2. TÁBLÁZAT FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSBEN FOGLALT VÁROSOK FORRÁSFELHASZNÁLÁSÁNAK ERFA ÉS ESZA+ MEGBONTÁSA

Prioritás	Intézkedés	Tématerület	Salgótarján MJV keretösszege (Ft)	Balassagyarmat keretösszege (Ft)
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	1.3 Fenntartható városfejlesztés (ERFA)	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	80 000 000	80 000 000
		1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)	6 436 141 599	5 147 674 332
		1. PRIORITÁS ÖSSZESEN:	**6 516 141 599**	**5 227 674 332**
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	2.1 Klímabarát megye (ERFA)	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	990 413 384	490 586 616
		2. PRIORITÁS ÖSSZESEN:	**990 413 384**	**490 586 616**
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3. 2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	1 212 502 418	600 539 169
	3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szoc. alapszolgáltatás)	2 437 000 953	1 207 101 072
		3. PRIORITÁS ÖSSZESEN:	**3 649 503 371**	**1 807 640 241**
		FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSI ESZKÖZ KERETÖSSZEGEI VÁROSONKÉNT:	**11 156 058 354**	**7 525 901 189**
		MINDÖSSZESEN:	**18 681 959 543**	

Prioritás	Intézkedés	Tématerület	Salgótarján MJV keretösszege (Ft)	Balassagyarmat keretösszege (Ft)
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúrán belül, **minimálisan(!)** közoktatási intézmények fejlesztésére fordítandó keretösszeg	**678 004 578**	**335 808 243**

3. TÁBLÁZAT FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSBEN FOGLALT VÁROSOK FORRÁSFELHASZNÁLÁSA

Amint azt a fenti táblázat is mutatja a Fenntartható városfejlesztésben foglalt városok forrásainak esetében történtek változások. A 3.2.1 „Fenntartható humán fejlesztések" keretösszeg csökkenésének oka, az ERFA és ESZA+ források közötti változásokban keresendő. A TOP_Plusz-3.1.3-21 „Helyi humán fejlesztések" felhívás megyei forráskerete 1.473.995.506 Ft-tal csökkent, lehetőség nyílt azonban ezen keret csökkenésének egy részét a 3.2.1 „Fenntartható humán fejlesztések" összegéből kiegyenlíteni, így Nógrád megyében Salgótarján vonatkozásában 678.004.578 Ft-tal, Balassagyarmat esetében 335.808.243 Ft-tal kevesebb összeggel számolhatunk.

Ugyanakkor a megemelkedett ERFA keretnek köszönhetően a TOP-Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztés" felhívás került megemelésre 2.386.000.000 Ft-tal, melyből lehetőség nyílt a TOP_Plusz-3.3.3-21 „Fenntartható humán infrastruktúra" keretösszegének növelésére. Így Salgótarján kerete 678.004.578 Ft-tal, Balassagyarmaté 335.808.243 Ft-tal növekedett, melyet kizárólag köznevelési intézmények fejlesztésére kívánunk felhasználni. A köznevelési infrastruktúra fejlesztésére allokált források teljes egészére az érintett Tankerületi Központok nyújthatnak be támogatási kérelmet.

A tervezett fejlesztések helyszíneinek vonatkozásában szükséges vizsgálni az ITP-ben rögzített földrajzi lehatárolásokat. Ez megyénk esetében a fenntartható városfejlesztési eszközbe bevont városok területét érinti. Ennek okán szükségessé vált a TOP_Plusz-1.2.1-21 „Élhető települések" felhívás (Közösségi kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések (felhívás 2.1.1 pont „C" főtevékenység) keretéből 2 Mrd Ft átcsoportosítása Balassagyarmat város, TOP_Plusz-1.3.1 „Fenntartható városfejlesztés" (1. prioritás ERFA projektek) keretére. Ezáltal megteremtve annak lehetőségét, hogy - a várossal együttműködve - egy civil szervezet nagyobb léptékű sportrekreációs infrastruktúra fejlesztést hajthasson végre a jövőben, Balassagyarmat város fenntartható városfejlesztési eszközén belül.

Ezen forráskeretekre integrált településfejlesztési stratégiával pályázhat a két kijelölt város saját közigazgatási területére kiterjedően.

A forráskeretek meghatározása a városok előzetesen felmért fejlesztési igényei alapján történt.

4.2. Egyéb forrásfelhasználási mód (Fejlesztési célterületek)

Az ERFA 11. cikk alá tartozó városokon túl a területi szereplők lehatárolhatnak egyéb összefüggő földrajzi célterületeket, melyekhez védett forráskeretet rendelnek. A 3. fejezetben bemutatott indoklás alapján, mely szerint a TOP Plusz forrásainak felhasználása tekintetében Nógrád megyén belül nem lelhetők fel markáns területi különbségek, Nógrád Megye Önkormányzata nem kíván élni a célterületi lehatárolás lehetőségével. A megye a differenciálás eszközét a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer keretében fogja alkalmazni.

E döntés értelmében a városfejlesztési eszközt alkalmazó városokon kívül Nógrád megyében egyetlen fejlesztési célterület lesz, amely „**Vidékies térség**” összefoglaló néven az összes többi települést tartalmazza, melyek: Alsópetény, Alsótold, Bánk, Bárna, Bátonyterenye, Becske, Bér, Bercel, Berkenye, Bokor, Borsosberény, Buják, Cered, Csécse, Cserháthaláp, Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Csesztve, Csitár, Debercsény, Dejtár, Diósjenő, Dorogháza, Drégelypalánk, Ecseg, Egyházasdengeleg, Egyházasgerge, Endrefalva, Erdőkürt, Erdőtarcsa, Érsekvadkert, Etes, Felsőpetény, Felsőtold, Galgaguta, Garáb, Héhalom, Herencsény, Hollókő, Hont, Horpács, Hugyag, Iliny, Ipolyszög, Ipolytarnóc, Ipolyvece, Jobbágyi, Kálló, Karancsalja, Karancsberény, Karancskeszi, Karancslapujtő, Karancsság, Kazár, Keszeg, Kétbodony, Kisbágyon, Kisbárkány, Kisecset, Kishartyán, Kozárd, Kutasó, Legénd, Litke, Lucfalva, Ludányhalászi, Magyargéc, Magyarnándor, Márkháza, Mátramindszent, Mátranovák, Mátraszele, Mátraszőlős, Mátraterenye, Mátraverebély, Mihálygerge, Mohora, Nagybárkány, Nagykeresztúr, Nagylóc, Nagyoroszi, Nemti, Nézsa, Nógrád, Nógrádkövesd, Nógrádmarcal, Nógrádmegyer, Nógrádsáp, Nógrádsipek, Nógrádszakál, Nőtincs, Pásztó, Őrhalom, Ősagárd, Palotás, Patak, Patvarc, Piliny, Pusztaberki, Rákóczibánya, Rétság, Rimóc, Romhány, Ságújfalu, Sámsonháza, Somoskőújfalu, Sóshartyán, Szalmatercs, Szanda, Szarvasgede, Szátok, Szécsénke, Szécsény, Szécsényfelfalu, Szendehely, Szente, Szilaspogony, Szirák, Szuha, Szurdokpüspöki, Szügy, Tar, Terény, Tereske, Tolmács, Vanyarc, Varsány, Vizslás, Zabar.

A kijelölt fejlesztési célterületeket az alábbi térkép mutatja be:

3. ÁBRA: KIJELÖLT FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEK

A „Vidékies térség” fejlesztési célterület (forrásfelhasználási mód) prioritásokra, intézkedésekre és a felhívásokra tervezett forrás megosztását az alábbi tábla mutatja be. Ebben külön soron szerepelnek a TOP_Plusz-1.2.1-21 „Élhető települések” c felhívás öt főtevékenységére allokált indikatív keretösszegek is.

Prioritás	Priortiás keretösszege (Ft)	Intézkedés	Felhívás	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	31 825 704 968	**1.1 Helyi gazdaságfejlesztés**	**1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés**	**2 000 000 000**
			1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	**8 557 876 747**
			1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	**5 500 000 000**
			1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	**2 484 828 221**
			Összesen	**18 542 704 968**
		1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	**1.2.1 Élhető települések**	**8 983 000 000**
			Települési kékinfrastruktúra fejlesztése	*2 500 000 000*
			Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése	*1 000 000 000*
			Közösségi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések	*3 300 000 000*
			Fenntartható közlekedésfejlesztés	*1 900 000 000*
			Hulladékkezelés, kármentesítés	*283 000 000*
			1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	**4 300 000 000**
			Összesen	**13 283 000 000**
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	6 283 085 890	**2.1 Klímabarát megye**	**2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése**	**6 283 085 890**
			Összesen	**6 283 085 890**
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	14 869 078 000	**3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)**	**3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések**	**3 204 073 506**
			3.1.3 Helyi humán fejlesztések	**3 649 817 315**
			Összesen	**6 853 890 822**
		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	**3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése**	**2 500 000 000**
			Bölcsődei fejlesztés	*1 250 000 000*
			Óvodai fejlesztés	*1 250 000 000*
			3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	**2 343 000 000**
			Egészégügyi alap-és szakrendelés	*1 500 000 000*
			Szociális alapszolgáltatás	*843 000 000*
			3.3.4 Köznevelési infrastruktura fejlesztése	**3 172 187 178**
			Összesen	**8 015 187 178**

4. TÁBLÁZAT A VIDÉKIES TÉRSÉG TOP_PLUSZ FORRÁSALLOKÁCIÓJA,

4.3. Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módja

Ez a forrásfelhasználási mód kizárólag olyan fejlesztések esetében alkalmazható, amelyek kapcsán a kiemelt kedvezményezett a projekt végrehajtója, illetve a projekt megvalósításában koordinációs feladatokat lát el több, a TOP Plusz tartalma alapján jogosult kedvezményezett között.

Nógrád Megye Önkormányzata az ITP 2021-2027 dokumentumban - három kiemelt kedvezményezettet nevesít.

A TOP Plusz megyei foglalkoztatási paktumok esetén a megyei önkormányzat viszi tovább a korábban létrehozott foglalkoztatási együttműködést, kötelezően meghatározott, illetve együttműködésbe vonható partneri körrel. Ebben az esetben a megyei önkormányzat egyrészt projekt megvalósító, másrészt megyei szintű koordinációs szerepet lát el a foglalkoztatási együttműködés fenntartásában és továbbfejlesztésében. E kettős szerep indokolja, hogy a foglalkoztatási paktumok esetén **Nógrád Megye Önkormányzata** kiemelt kedvezményezettként kerüljön nevesítésre. Az eredeti összeghez képest csökkentésre került a TOP_Plusz3.1.1 „Megyei foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési együttműködések" felhívás keretösszege, így a megye felhasználható forrása 3.204.073.506 Ft.

A TOP_Plusz-3.1.3-21„Helyi humán fejlesztések" című felhívás keretösszegéből, 400 M Ft kiemelt kedvezményezetti körre került elkülönítésre. Erre a forrásra Nógrád Megye Önkormányzata nyújthat be a jövőben támogatási kérelmet. Ennek a forrásnak a segítségével kívánjuk folytatni a megyei identitás erősítése érdekében, a 2014-2020 európai uniós támogatási időszak támogatásiból megkezdett ezirányú munkánkat, egyes programjainkat.

A TOP Plusz „Versenyképes megye" prioritási tengelyen belül a helyi gazdasághoz kapcsolódó térségi összekötő utak fejlesztése szintén felveti kiemelt kedvezményezett kijelölésének szükségességét. Magyarországon a Magyar Közút NZrt. kizárólagossággal rendelkezik az országos közúthálózat és az autópályák üzemeltetési, fenntartási és karbantartási tevékenységeiben. Ennél fogva a településeket összekötő utak fejlesztésében kizárólagos kedvezményezett lehet. Mivel ezen projektek esetén pályázók versenyeztetésére nincs mód, Nógrád Megye Önkormányzata kiemelt kedvezményezettként nevesíti a **Magyar Közút NZrt**-t a megyei közúthálózatot érintő fejlesztéseknél. A fentiek alátámasztására szolgál, hogy az 1.1.2 „4-5 számjegyű utak fejlesztése" keretösszeg 1.972.085.889 Ft-tal megemelkedett.

A megyei célként megjelenő tudás erősítéshez kapcsolódóan a köznevelési intézmények infrastrukturális és IKT fejlesztése prioritásként jelenik meg. Figyelembe véve a köznevelési intézmények fenntartóit, kiemelt kedvezményezettként jelennek meg a Tankerületi Központok, melyek a 3.3.4 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése" című felhívás keretén belül nyújthatják majd be támogatási kérelmeiket.

4.4. Fejlesztési cél forrásfelhasználási mód

A TOP_Plusz-1.1.4-21 számú az „Aktív turizmus fejlesztése" megnevezésű új felhívás bevezetésére kerül sor. Ennek forráskerete, a tervezés jelenlegi szakaszában – és az Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal (AÖFK) történt előzetes egyeztetések alapján - új, tematikus aktív turisztikai tanösvények kialakítására kerül majd felhasználásra, Nógrád megye egyes - turisztikai szempontból értelmezhető – mikrotérségeiben, amelyek 8-10 település közigazgatási területét fogják érinteni.

4.5. Forrásösszesítés

Nógrád megye 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz indikatív forráskerete **71,660 milliárd forint**, melyet a 2022. február 23. napján jóváhagyott a 2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló, 1086/2022. (II.23.) Korm. határozat nevesít.

A fentiekben bemutatott négyféle forrásfelhasználási mód alapján, illetve a TOP Plusz szerkezetét lekövetve, Nógrád megye forrásallokációs táblája az alábbiak szerint állt össze:

Forrásfelhasználási mód	**Forráskeret (Mrd Ft)**	**ERFA forráskeret (Mrd Ft)**	**ESZA+ forráskeret (Mrd Ft)**	**ezen belül a komplex programmal érintett járások tervezett forráskerete (Mrd Ft)**	
Fenntartható városfejlesztés	18,682	16,869	1,813		
Kiemelet fejlesztések	15,334	11,730	3,604		
Vidékies térség	35,159	31,909	3,250	ERFA 2,2	ESZA+ 0,3
Aktív turizmus fejlesztés	2,485	2,485	0		
Összesen	**71,660**	**62,993**	**8,667**		

5. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD FORRÁSALLOKÁCIÓS TÁBLÁJÁNAK ÖSSZESÍTŐJE

Megye:	Nógrád
Megyei keretösszeg összesen (Ft) (Egyeznie kell G6 cella adatával):	71 659 828 400

Alapadattábla (Nem módosítható)

Nógrád	1. prioritás keretösszege (Ft)	2. prioritás keretösszege (Ft)	3. prioritás keretösszege (Ft)	Megyei ERFA összesen (Ft)	Megyei ESZA összesen (Ft)	Megyei összesen (Ft)
megye	43 569 520 899	7 764 085 890	20 326 221 612	62 992 895 991	8 666 932 409	71 659 828 400

Tervezési tábla

Prioritás	Priortiás keretösszege (Ft)	Intézkedés	Intézkedés forráskerete (Ft)	Felhívás	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)	Forrásfelhasználási mód I. (Fenntartható városfejlesztés) keretösszege (Ft)	Forrásfelhasználási mód II. (Kiemelt kedvezményezett (Megyei Önkormányzat, Magyar Közút NZrt, Tankerületi Központok keretösszege) (Ft)	Forrásfelhasználási mód III. (Vidékies térség) keretösszege (Ft)	Fejlesztési cél _Forrásfelhasználási mód IV. "Aktív turizmus fejlesztése" (Ft)	Forrásfelhasználási módok keretösszege összesen (Ft) (Meg kell egyeznie az "F" oszlop adataival)
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	43 569 520 899	1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	18 542 704 968	**1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés**	**2 000 000 000**		-	2 000 000 000	-	**2 000 000 000**
				1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	**8 557 876 747**		**8 557 876 747**	-	-	**8 557 876 747**
				1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	**5 500 000 000**		-	5 500 000 000	-	**5 500 000 000**
				1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	**2 484 828 221**				2 484 828 221	**2 484 828 221**
				1.1 összesen	**18 542 704 968**		**8 557 876 747**	**7 500 000 000**	**2 484 828 221**	**18 542 704 968**
		1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	13 283 000 000	**1.2.1 Élhető települések**	8 983 000 000		-	8 983 000 000	-	**8 983 000 000**
				Ebből: Zöld infrastruktúra fejlesztése	1 000 000 000		-	1 000 000 000	-	**1 000 000 000**
				Csapadékvíz	2 500 000 000		-	2 500 000 000	-	**2 500 000 000**
				Kerékpárút	1 900 000 000		-	1 900 000 000	-	**1 900 000 000**
				1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	-		-	-	-	-
				1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	**4 300 000 000**		-	4 300 000 000	-	**4 300 000 000**
				1.2 összesen:	**13 283 000 000**		-	**13 283 000 000**	-	**13 283 000 000**
		1.3 Fenntartható városfejlesztés	11 743 815 931	**1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása**	160 000 000	160 000 000				**160 000 000**
				1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)	11 583 815 931	11 583 815 931				**11 583 815 931**
				1.3 összesen	**11 743 815 931**	**11 743 815 931**				**11 743 815 931**
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	7 764 085 890	2.1 Klímabarát megye	7 764 085 890	**2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése**	6 283 085 890		-	6 283 085 890	-	**6 283 085 890**
				2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	1 481 000 000	1 481 000 000				**1 481 000 000**
				2.1 összesen	**7 764 085 890**	**1 481 000 000**	-	6 283 085 890		**7 764 085 890**
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	20 326 221 612	3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	6 853 890 822	**3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések**	3 204 073 506		3 204 073 506	-	-	**3 204 073 506**
				3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	-		-	-	-	-
				3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3 649 817 315		400 000 000	3 249 817 315	-	**3 649 817 315**
				3.1 összesen	**6 853 890 822**		**3 604 073 506**	**3 249 817 315**	-	**6 853 890 822**
		3. 2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	1 813 041 587	**3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések**	1 813 041 587	1 813 041 587			-	**1 813 041 587**
				3.2 összesen	**1 813 041 587**	**1 813 041 587**				**1 813 041 587**
		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	11 659 289 203	**3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése**	**2 500 000 000**		-	**2 500 000 000**	-	**2 500 000 000**
				Bölcsődei fejlesztés	1 250 000 000		-	1 250 000 000	-	**1 250 000 000**
				Óvodai fejlesztés	1 250 000 000		-	1 250 000 000	-	**1 250 000 000**
				3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	**2 343 000 000**		-	**2 343 000 000**	-	**2 343 000 000**
				Egészségügyi alap-és szakrendelés	1 500 000 000			1 500 000 000	-	**1 500 000 000**
				Szociális alapszolgáltatás	843 000 000		-	843 000 000	-	**843 000 000**
				3.3.3 Fenntartható humán infrastruktúra	**3 644 102 025**	**3 644 102 025**				**3 644 102 025**
				3.3.4 Köznevelési infrastruktura fejlesztése	**3 172 187 178**	-	**3 172 187 178**	-	-	**3 172 187 178**
				3.3 összesen:	**11 659 289 203**	**3 644 102 025**	**3 172 187 178**	**4 843 000 000**	-	**11 659 289 203**

6. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYE TOP PLUSZ FORRÁSALLOKÁCIÓJA

A táblázat adatai közül magyarázatra szorul a vidékies térség forrásfelhasználási mód esetén a szociális városrehabilitáció ERFA és ESZA elemeinek 0 Ft-os értéke. Ennek oka, hogy részben a szegregátumok hiányára, részben pedig az egyedi városfejlesztési célokra tekintettel a kiemelt városok forrásfelhasználási módjával érintett településeken túl más város nem jelezte ilyen jellegű fejlesztési igényét. A kiemelt városok közül Salgótarján kíván élni ezzel a támogatási lehetőséggel 400.000.000 Ft ERFA és 160.000.000 Ft ESZA forrás felhasználására tervezett értékben.

Amint már a Fenntartható városfejlesztésnél említésre került az ERFA és ESZA+ forráskeretének egymáshoz viszonyított változása miatt a TOP_Plusz-3.1.3-21 „Helyi humán fejlesztések” és a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” felhívások megyei keretösszege csökkent, mely átcsoportosítása megtörtént a TOP_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” felhívás sorra. Így az itt felhasználható forrás 3.172.187.178 Ft-ra növekedett.

A TOP_Plusz-2.1.1-21”Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” felhíváskeretösszege kifejezetten a Gyógyfürdők energetikai korszerűsítése érdekében megemelésre került 1.972.085.889 Ft-tal. ta Mivel Nógrád megyében nincs olyan gyógyfürdő, amely a jelenleg hatályos felhívás feltételeinek megfelel, a plusz forrás felhasználásának lehetőségeiről jelenleg is egyeztetést folytatunk az Irányító Hatósággal. A mostani ITP módosításban az ún. „gyógyfürdős” forrás egy külön beadási szakaszra van betervezve, 2023. év I. negyedévére.

5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján – településdifferenciálás

Nógrád Megye Önkormányzata nem kívánt élni a célterületi lehatárolás eszközével, így a települések közötti differenciálás módja a megye teljes területén egységesen érvényes.

A TOP Plusz Nógrád megye számára biztosított forráskerete nem képes minden megyei település igényét valamennyi területen kielégíteni, ezért szükség van bizonyos fejlesztések vagy települések priorizálására, előnyben részesítésére. A településdifferenciálás célja nem egyes pályázók kizárása, hanem a támogatási igények közötti sorrend befolyásolása.

Nógrád Megye Önkormányzata elsősorban az adott település jogszabályban vagy ágazati stratégiában meghatározott helyzete alapján kívánja a differenciálást megvalósítani.

5.1 Általános területi preferencia

A TOP Plusz minden egyes értelmezhető (nem kiemelt kedvezményezettnek, vagy ERFA 11. cikk szerinti városnak szóló) felhívása esetén Nógrád Megye Önkormányzata preferenciát kíván biztosítani az alábbi településeknek:

- A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján a Komplex programmal fejlesztendő Szécsényi járáshoz tartozó települések (Szécsény, Endrefalva, Hollókő, Ludányhalászi, Magyargéc, Nagylóc, Nógrádmegyer, Nógrádsipek, Nógrádszakál, Piliny, Rimóc, Szalmatercs, Szécsényfelfalu, Varsány)
- 1404/2019. (VII. 5.) a „Felzárkózó települések" hosszú távú programjának megalapozásáról szóló Kormányhatározatban, illetve az azt kiterjesztő 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatokban szereplő települések (Hugyag, Ipolytarnóc, Karancsság, Litke, Lucfalva, Magyargéc, Mátraverebély, Nagybárkány, Nagylóc, Nógrádmegyer, Nógrádszakál, Rimóc, Ságújfalu, Sóshartyán, Szalmatercs).

A két kategória jelenleg átfedést mutat, melyet a 3. táblázat egyértelműsít. Amennyiben változik a 1404/2019. Kormányhatározat mellékletében felsorolt felzárkózó települések listája, a területi preferencia több Szécsényi járáson kívüli településekre is kiterjedhet.

5.2 Gazdaságfejlesztési preferencia

Nógrád Megye Önkormányzata a TOP Plusz helyi gazdaságfejlesztés intézkedésében (kivéve turizmusfejlesztés) előnyben kívánja részesíteni az elbírálás során a

- 27/2013. (II. 12.) a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló Kormányrendelet mellékeltében felsorolt településeket (Salgótarjáni, Bátonyterenyei, Pásztói, Szécsényi járások összes települése), és
- a 1403/2019. (VII. 5.) a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló Kormányhatározatban, illetve az annak kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatban szereplő településeket (Bárna, Buják, Diósjenő, Érsekvadkert, Kazár, Szécsény, Varsány, Karancskeszi, Karancslapujtő, Ludányhalászi, Csécse, Mátraterenye).

A két településlista között szintén van átfedés, melyet a 3. táblázat egyértelműsít. A Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programjába bevont települési kör tovább bővülhet, melyet az ITP későbbi verzióiban követni szükséges.

A gazdaságfejlesztési preferencia a TOP Plusz „1.1. Helyi gazdaságfejlesztés" intézkedés 1.1.1 és 1.1.2 felhívása esetén érvényesíthető.

5.3 Turizmusfejlesztési preferencia

A TOP Plusz helyi és térségi turizmusfejlesztés felhívásban Nógrád Megye Önkormányzata pozitív elbánásban kívánja részesíteni az alábbi településeket:

- a Magyar Turisztikai Ügynökség által a Mátra-Bükk turisztikai térségbe sorolt települések (Bátonyterenye, Pásztó /Mátrakeresztes, Hasznos/, Szuha /Mátraalmás/, Szurdokpüspöki, Tar)
- a Magyar Turisztikai Ügynökség által a Budapest környéke turisztikai térséghez sorolt települések (Alsópetény, Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Drégelypalánk, Erdőtarcsa, Felsőpetény, Hont, Horpács, Nagyoroszi, Nógrád, Nőtincs, Ősagárd, Pusztaberki, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács)
- a Novohrad-Nógrád Geopark Nógrád megye területén lévő települései (Alsótold, Bárna, Bátonyterenye, Bér, Bokor, Buják, Cered, Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Ecseg, Egyházasgerge, Endrefalva, Etes, Felsőtold, Garáb, Herencsény, Hollókő, Ipolytarnóc, Karancsalja, Karancsberény, Karancskeszi, Karancslapujtő, Karancsság, Kazár, Kisbárkány, Kishartyán, Kozárd, Kutasó, Litke, Lucfalva, Ludányhalászi, Magyargéc, Márkháza, Mátraszele, Mátraszőlős, Mátraverebély, Mihálygerge, Nagybárkány, Nagykeresztúr, Nagylóc, Nemti, Nógrádmegyer, Nógrádsipek, Nógrádszakál, Piliny, Rákóczibánya, Rimóc, Ságújfalu, Salgótarján, Sámsonháza, Somoskőújfalu, Sóshartyán, Szalmatercs, Szanda, Szécsény, Szécsényfelfalu, Szilaspogony, Szirák, Tar, Terény, Vanyarc, Varsány, Vizslás, Zabar)
- a Cserhát Natúrparkhoz tartozó települések (Alsótold, Becske, Bér, Bokor, Buják, Cserháthaláp, Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Debercsény, Ecseg, Felsőtold, Garáb, Herencsény, Hollókő, Kozárd, Kutasó, Magyarnándor, Mohora, Nagylóc, Nógrádsipek, Rimóc, Szanda, Terény, Varsány)

A turizmusfejlesztési preferencia a TOP Plusz „1.1. Helyi gazdaságfejlesztés” intézkedés 1.1.3 felhívása esetén érvényesíthető.

Az átfedés mentesség és átláthatóság érdekében a település-differenciálás szempontjait a megye összes településére nézve az alábbi táblázatban foglaltuk össze. Az „1” érték a preferencia meglétét, a „0” érték annak ellenkezőjét jelöli az egyes kategóriákon belül.

Az általános terület preferencia minden egyes TOP Plusz felhívásra vonatkozik a TOP Plusz 1.1.1. és 1.1.3. kivételével. A gazdaságfejlesztési preferencia a TOP Plusz 1.1.1 Ipari park, helyi gazdaságfejlesztés felhívás esetén vehető figyelembe. A turizmusfejlesztési preferencia a TOP Plusz 1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés pályázatainak értékelésekor érvényesíthető.

Az 1.1 Helyi gazdaságfejlesztés intézkedésen belül egy új 1.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívás került betervezésre 2.484.828.220 Ft összegben, mely megyei szinten (standard eljárás keretében) kerülhet felhasználásra.

					Általános területi preferencia		Gazdaságfejlesztési preferencia		Turizmusfejlesztési preferencia				
Település	Település típusa	Forrásfelhasználási mód	Járás	Állandó lakosság összesen	Komplex programmal fejlesztendő Szécsényi járáshoz tartozó települések	1404/2019. (VII. 5.) és 1186/2020. (IV. 28.) és 1426/2019. (VII. 26.) és 1057/2021. (I. 19.) Korm. Határozat alapján a „Pelzárközi települések"	a 277/2013. (II. 12.) a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló Kormányrendeletben foglalt települések	A 1403/2019. (VII. 5.) és a 1186/2020. (IV. 28.) 1057/2021. (I. 19.) Korm. határozat a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló Kormányhatározat a Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja települései	Magyar Turisztikai Ügynökség által a Mátra-Bükk turisztikai térséghez sorolt települések	a Magyar Turisztikai Ügynökség által a Budapest környéke turisztikai térséghez	Novohrad-Nógrád Geopark Nógrád megye területén lévő települései	Csorhát Natúrparkhoz tartozó települések	Összesen
Salgótarján	megye székhely	Városfejlesztési eszköz	salgótarjáni	35 470	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Balassagyarmat	város	Városfejlesztési eszköz	balassagyarmati	15 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bátonyterenye	város	Vidékies térség	bátonyterenyei	12 349	0	0	1	0	1	0	1	0	3
Pásztó	város	Vidékies térség	pásztói	9 047	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Rétság	város	Vidékies térség	rétsági	2 788	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Szécsény	város	Vidékies térség	szécsényi	5 721	1	0	1	1	0	0	1	0	4
Alsópetény	község	Vidékies térség	rétsági	572	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Alsótold	község	Vidékies térség	pásztói	241	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Bánk	község	Vidékies térség	rétsági	690	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Bárna	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 000	0	0	1	1	0	0	1	0	3
Becske	község	Vidékies térség	balassagyarmati	572	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Bér	község	Vidékies térség	pásztói	350	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Bercel	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 738	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Berkenye	község	Vidékies térség	rétsági	653	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Bokor	község	Vidékies térség	pásztói	111	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Borsosberény	község	Vidékies térség	rétsági	938	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Buják	község	Vidékies térség	pásztói	2 082	0	0	1	1	0	0	1	1	4
Cered	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 061	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Csécse	község	Vidékies térség	pásztói	913	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Cserháthaláp	község	Vidékies térség	balassagyarmati	374	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Cserhátsurány	község	Vidékies térség	balassagyarmati	786	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Cserhátszentiván	község	Vidékies térség	pásztói	111	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Csesztve	község	Vidékies térség	balassagyarmati	335	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Csitár	község	Vidékies térség	balassagyarmati	411	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Debercsény	község	Vidékies térség	balassagyarmati	75	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Dejtár	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 450	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diósjenő	község	Vidékies térség	rétsági	2 964	0	0	0	1	0	1	0	0	2
Dorogháza	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	1 028	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Drégelypalánk	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 459	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Ecseg	község	Vidékies térség	pásztói	1 180	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Egyházasdengeleg	község	Vidékies térség	pásztói	444	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Egyházasgerge	község	Vidékies térség	salgótarjáni	703	0	0	1	0	0	0	1	1	2
Endrefalva	község	Vidékies térség	szécsényi	1 234	1	0	1	0	0	0	1	0	3
Erdőkürt	község	Vidékies térség	pásztói	540	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Erdőtarcsa	község	Vidékies térség	pásztói	534	0	0	1	0	0	1	0	0	2
Érsekvadkert	község	Vidékies térség	balassagyarmati	3 640	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Etes	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 377	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Felsőpetény	község	Vidékies térség	rétsági	599	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Felsőtold	község	Vidékies térség	pásztói	120	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Galgaguta	község	Vidékies térség	balassagyarmati	623	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Garáb	község	Vidékies térség	pásztói	44	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Héhalom	község	Vidékies térség	pásztói	1 042	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Herencsény	község	Vidékies térség	balassagyarmati	571	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Hollókő	község	Vidékies térség	szécsényi	323	1	0	1	0	0	0	1	1	4
Hont	község	Vidékies térség	balassagyarmati	509	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Horpács	község	Vidékies térség	rétsági	172	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Hugyag	község	Vidékies térség	balassagyarmati	860	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Illiny	község	Vidékies térség	balassagyarmati	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ipolyszög	község	Vidékies térség	balassagyarmati	635	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ipolytarnóc	község	Vidékies térség	salgótarjáni	442	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Ipolyvece	község	Vidékies térség	balassagyarmati	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jobbágyi	község	Vidékies térség	pásztói	2 014	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Kálló	község	Vidékies térség	pásztói	1 568	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Karancsalja	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 521	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Karancsberény	község	Vidékies térség	salgótarjáni	806	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Karancskeszi	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 811	0	0	1	1	0	0	1	0	3
Karancslapujtő	község	Vidékies térség	salgótarjáni	2 565	0	0	1	1	0	0	1	0	3
Karancsság	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 302	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Kazár	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 757	0	0	1	1	0	0	1	0	3
Keszeg	község	Vidékies térség	rétsági	696	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétbodony	község	Vidékies térség	rétsági	455	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kisbágyon	község	Vidékies térség	pásztói	428	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Kisbárkány	község	Vidékies térség	salgótarjáni	160	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Kisecset	község	Vidékies térség	rétsági	173	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kishartyán	község	Vidékies térség	salgótarjáni	558	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Kozárd	község	Vidékies térség	pásztói	170	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Kutasó	község	Vidékies térség	pásztói	113	0	0	1	0	0	0	1	1	3
Legénd	község	Vidékies térség	rétsági	478	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Litke	község	Vidékies térség	salgótarjáni	826	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Lucfalva	község	Vidékies térség	salgótarjáni	635	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Ludányhalászi	község	Vidékies térség	szécsényi	1 462	1	0	1	1	0	0	1	0	4
Magyargéc	község	Vidékies térség	szécsényi	854	1	0	1	1	0	0	1	0	4
Magyarnándor	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 112	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Márkháza	község	Vidékies térség	salgótarjáni	250	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Mátramindszent	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	784	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Mátranovák	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	1 675	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Mátraszele	község	Vidékies térség	salgótarjáni	918	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Mátraszőlős	község	Vidékies térség	pásztói	1 524	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Mátraterenye	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	1 774	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Mátraverebély	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	1 903	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Mihálygerge	község	Vidékies térség	salgótarjáni	553	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Mohora	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 000	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Nagybárkány	község	Vidékies térség	salgótarjáni	661	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Nagykeresztúr	község	Vidékies térség	salgótarjáni	262	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Nagyláz	község	Vidékies térség	szécsényi	1 482	1	1	1	0	0	0	1	1	5
Nagyoroszi	község	Vidékies térség	rétsági	2 045	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Nemti	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	722	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Nézsa	község	Vidékies térség	rétsági	1 169	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nógrád	község	Vidékies térség	rétsági	1 580	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Nógrádkövesd	község	Vidékies térség	balassagyarmati	662	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nógrádmarcal	község	Vidékies térség	balassagyarmati	484	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nógrádmegyer	község	Vidékies térség	szécsényi	1 671	1	1	1	0	0	0	1	0	4
Nógrádsáp	község	Vidékies térség	rétsági	909	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nógrádsipek	község	Vidékies térség	szécsényi	698	1	0	1	0	0	0	1	1	4
Nógrádszakál	község	Vidékies térség	szécsényi	670	1	1	1	0	0	0	1	0	4
Nőtincs	község	Vidékies térség	rétsági	1 172	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Őrhalom	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 008	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ősagárd	község	Vidékies térség	rétsági	336	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Palotás	község	Vidékies térség	pásztói	1 592	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Patak	község	Vidékies térség	balassagyarmati	901	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Patvarc	község	Vidékies térség	balassagyarmati	743	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Piliny	község	Vidékies térség	szécsényi	608	1	0	1	0	0	0	1	0	3
Pusztaberki	község	Vidékies térség	rétsági	151	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Rákóczibánya	község	Vidékies térség	salgótarjáni	649	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Rimóc	község	Vidékies térség	szécsényi	1 716	1	1	1	0	0	0	1	1	5
Romhány	község	Vidékies térség	rétsági	2 184	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ságújfalu	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 002	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Sámsonháza	község	Vidékies térség	salgótarjáni	279	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Somoskőújfalu	község	Vidékies térség	salgótarjáni	2 176	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Sóshartyán	község	Vidékies térség	salgótarjáni	916	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Szalmaterc s	község	Vidékies térség	szécsényi	452	1	1	1	0	0	0	1	0	4
Szanda	község	Vidékies térség	balassagyarmati	616	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Szarvasgede	község	Vidékies térség	pásztói	407	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Szátok	község	Vidékies térség	rétsági	573	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szécsénke	község	Vidékies térség	balassagyarmati	207	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szécsényfelfalu	község	Vidékies térség	szécsényi	414	1	0	1	0	0	0	1	0	3
Szendehely	község	Vidékies térség	rétsági	1 611	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Szente	község	Vidékies térség	rétsági	330	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szilaspogony	község	Vidékies térség	salgótarjáni	309	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Szirák	község	Vidékies térség	pásztói	1 121	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Szuha	község	Vidékies térség	bátonyterenyei	521	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Szurdokpüspöki	község	Vidékies térség	pásztói	1 881	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Szügy	község	Vidékies térség	balassagyarmati	1 467	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tar	község	Vidékies térség	pásztói	1 870	0	0	1	0	1	0	1	0	3
Terény	község	Vidékies térség	balassagyarmati	370	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Tereske	község	Vidékies térség	rétsági	687	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Tolmács	község	Vidékies térség	rétsági	754	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Vanyarc	község	Vidékies térség	pásztói	1 223	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Varsány	község	Vidékies térség	szécsényi	1 594	1	0	1	1	0	0	1	1	5
Vizslás	község	Vidékies térség	salgótarjáni	1 335	0	0	1	0	0	0	1	0	2
Zabar	község	Vidékies térség	salgótarjáni	490	0	0	1	0	0	0	1	0	2

7. TÁBLÁZAT: TELEPÜLÉSDIFFERENCIÁLÁS ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁJA

6 A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal

A TOP Plusz keretében a megyék a teljes tervezési, végrehajtási és monitoring folyamatot a Regionális Fejlesztési Programokért felelős Irányító Hatósággal (IH) együttműködésben végzik. Ennek kereteit a 256/2021. (V.18.) Kormányrendeletben lefektetett területi kiválasztási eljárásrend határozza meg.

A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer lehetőséget ad a megyék számára, hogy – a korábbi időszakhoz hasonlóan – részt vegyenek a TOP Plusz pályázati döntéshozatalában, és befolyásolják a megjelenő felhívások egyes paramétereit.

6.1 A megyei döntéshozatal rendszere

Nógrád Megye Önkormányzata az alábbiak szerint tesz javaslatot a megyei döntéshozatal rendszerére:

6.1.1 A döntéselőkészítés folyamata

A Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal osztályainak munkatársaiból létrehozott munkacsoport készíti elő a megyei döntéshozatal számára, az IH-tól érkezett támogatási kérelmeket. A munkacsoport tagjait a hivatal vezetője a megyei jegyző jelöli ki a feladatra általános jelleggel (amely feladat megjelenítésre kerül a munkavállaló munkaköri leírásában). A tag akadályoztatása esetén a megyei jegyző gondoskodik a helyettesítő személyéről. A megyei jegyző a munkacsoport tagjait annak figyelembevételével jelöli ki, hogy a munkacsoport minimum három főből álljon és biztosítva legyen a területfejlesztési, a jogi és a pénzügyi szakértelem.

A munkacsoport területfejlesztési szakértelmet biztosító tagja az IH-tól érkezett, leértékelt támogatási kérelmeket a lehető legrövidebb határidővel, de legkésőbb 5 munkanapon belül előkészíti és előterjeszti a munkacsoport számára. A munkacsoport a támogatási kérelmeket, tartalmuk, relevanciájuk a megyei program szempontjából, indokoltságuk, költségeik, indikátorvállalásaik szempontjából áttekinti és amennyiben valamely szempontból (szempontokból) többségi döntés alapján aggályosnak tekinti, erre írásban felhívja a megyei döntéshozatal figyelemét. A munkacsoport az egyeztetett döntéselőkészítő anyagot, az ülését követő két munkanapon belül a megyei döntéshozatal elé terjeszti.

6.1.2 A döntéshozatal folyamata

A szoros döntési határidőkre tekintettel, az operatív, rugalmas és gördülékeny megyei döntéshozatal érdekében a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének – 70/2016. (VIII. 25.) Kgy. - határozatával a döntés-előkészítő bizottságban a delegált személy által képviselendő döntési javaslattal összefüggő határozathozatal jogát – a Mötv. 41. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, a közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 24/2003. (XII. 29.) Kgy. rendelet módosításával – nevezett hatáskört a közgyűlés elnökére ruházta át. Az elnök, a döntés-előkészítő bizottságban képviselt döntéséről alakszerű elnöki határozatot hoz. A döntéshozatal tekintetében ezt a gyakorlatot kívánjuk megtartani a 2021-2027-es időszakban. (Az ehhez szükséges, megerősítő döntések érdekében az előterjesztések a közgyűlésünk elé fognak kerülni.)

Nógrád Megye Önkormányzata mindkét folyamat esetében gondoskodik az összeférhetetlenségről.

6.2 A megye által meghatározott kiválasztási kritériumok és azok kiválasztásának indoka

Nógrád megye 2021-2027 időszakra vonatkozó részletes fejlesztési céljait a megyei területfejlesztési program fekteti le. Miután a megyei ITP a TOP Plusz és a megyei területfejlesztési program metszetét adja, abban kell határozni azokat a megyei célokat, amelyekhez a TOP Plusz keretében megvalósított projekteknek hozzá kell járulnia.

A megyei kiválasztási kritériumok a megye értékválasztását tükrözik, belőlük kerülnek levezetésre az értékelési szempontok. Az IH által meghatározott szakmai szempontok mellett tehát a megye szempontjából fontos kiválasztási kritériumok mentén is vizsgálatra kerülnek a projektek.

Az Irányító Hatóság elsősorban az alábbi kritériumok mentén vizsgálja a támogatási kérelmeket:

Ssz.	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	A kiválasztási kritérium a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz való szoros illeszkedést és kapcsolódást vizsgálja.
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	A kiválasztási kritérium legfőbb funkciója a beavatkozás indokoltságának vizsgálata. Ehhez a szakmai alátámasztás, indoklás és/vagy kellő kidolgozottságú helyzetelemzés, igényfelmérés értékelése szükséges. A legtöbb felhívás esetében lehetőség van a részletes projekttartalom támogató döntés utáni kidolgozására, azonban a benyújtott információknak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az indokoltság, szükségesség vizsgálható legyen. Vizsgálatra és ellenőrzésre kerül a projekt indikátorokhoz és egyéb szakmai mutatókhoz való hozzájárulása. A megalapozottság keretében vizsgálhatóak a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak való megfelelések.
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	A fenntarthatóság kiválasztás kritériumának célja, hogy a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit vizsgálja, kitérve különösen a műszaki, szakmai, társadalmi és pénzügyi dimenziókra is. A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalások, nyilatkozatok. Ennek keretében a kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát is vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.
4.	Költségvetés	A kiválasztási kritérium egyrészt vizsgálja a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfelelést (amennyiben releváns), valamint az általános és szakmai belső arányok betartását. Továbbá ezen fő szempont alatt kerül vizsgálatra, hogy az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), ill. az egyszerűsített költségelszámolási szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek.

Nógrád Megye Önkormányzata a kritériumrendszerben alapvető fontosságúnak a megyei területfejlesztési program eredményeihez történő hozzájárulást tartja. Meg kell, hogy jelenjenek benne továbbá a megyei területfejlesztési program horizontális céljai, így a foglalkoztatás elősegítése, a hátrányos helyzetű népesség felemelkedésének elősegítése, a környezeti állapot javítása, illetve az infokommunikációs technikák széleskörű alkalmazása.

A TOP Plusz nagy különbsége a 2014-20-as Operatív Programokhoz képest, hogy egyes támogatási témák összevontan kerülnek meghirdetésre, lehetőséget adva ezzel komplex beruházási projektek megvalósítására. A komplex fejlesztések előnye, hogy több összefüggő tevékenység egyszerre, kompakt módon valósul meg adott földrajzi területen belül, javítva a költséghatékonyságot és a szinergiáknak köszönhetően az elért eredményt, illetve hatást. Másik fontos szempont a komplexitás mellett, hogy a különböző projektelemek együttes pályázása esetén valamennyi támogatási igény pozitív elbírálásban részesül. Nógrád Megye Önkormányzata támogatja az integrált szemléletű fejlesztéseket, így a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszerben a komplex beruházások előnyben részesítése is megjelenik.

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához való illeszkedés.
2.	Klíma semleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek olyan megoldásokkal próbálják a települési / térségi szükségleteket kielégíteni, amelyeknek a környezeti hatása elhanyagolható.
3.	A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek digitális technológiák innovációs célú kiaknázását tartalmazzák.
4.	Komplex beruházások előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek a projekt által azonosított problémát többféle tevékenységgel, azok ötvözésével oldják meg.
5.	Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben általános előnyt élveznek a Szécsényi járás települései, valamint a 1404/2019. (VII. 5.) a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló Kormányhatározatban, illetve az azt kiterjesztő 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatokban szereplő települések A kiválasztási kritérium értelmében a gazdaságfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek szabad vállalkozási zónában találhatók, illetve azok, amelyek a 1403/2019. (VII. 5.) a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló Kormányhatározatban, illetve az annak kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatban szerepelnek. A kiválasztási kritérium értelmében a turizmusfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek a Magyar Turisztikai Ügynökség által nevesített turisztikai fejlesztési térségekben találhatók, illetve a Novohrad-Nógrád Geoparkhoz, vagy a Cserhát Naturparkhoz tartoznak.

		A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a Vidékies térség forrásfelhasználási módban megvalósuló fejlesztések, amelyek egymást erősítve illeszkednek a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módban megvalósuló beruházásokhoz és programokhoz A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek javítják a hátrányos helyzetű célcsoportok számára a szolgáltatások elérését.

8. TÁBLÁZAT: TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A megye által kiválasztott fenti kritériumok és az egyes várható TOP Plusz felhívások viszonyát az alábbi táblázatban szemléltetjük:

TKR Kritérium megnevezése (megyei)	*1.1. Helyi gazdaságfejlesztés*				*1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások*			*2.1 Klímabarát megye*	*3.1 Megyei és térségi fejlesztések*		*3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások*		
	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	*1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése*	*1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés*	*1.1.4 Aktív turizmus fejlsztése*	*1.2.1 Élhető települések*	*1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)*	*1.2.3 Belterületi utak fejlesztése*	*2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek*	*3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció*	*3.1.3 Helyi humán fejlesztések*	*3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése*	*3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése*	*3.3.4 Köznevelési infrastuktúra fejlesztése*
Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Klímasemleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x
A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x	x
Komplex beruházások előnyben részesítése	x		x	x	x			x					
Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

9. TÁBLÁZAT: KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK ÉS TOP PLUSZ FELHÍVÁSOK VISZONYA

7 Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai

A 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021 (V.18) Kormányrendelet szerint a megye, mint területi szereplő végrehajtja az Integrált Területi Programot, melynek során monitoring tevékenységet végez.

A monitoring tevékenység alapvető célja annak vizsgálata, hogy az ITP megvalósítása megfelelt-e az eredeti célkitűzéseknek. A monitoring feladata a végrehajtás során jelentkező problémák, a végrehajtási kockázatok feltárása, a szükséges beavatkozások előkészítése, megoldási alternatívák megfogalmazása és döntésre való előterjesztése.

Az ITP monitorozását a Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal végzi az Irányító Hatósággal és a Közreműködő Szervezettel együttműködésben, amelyek biztosítják az ehhez szükséges adatokat. A Hivatal legalább évente beszámol Nógrád Megyei Önkormányzata Közgyűlésének az ITP előrehaladásáról, a megye számára allokált TOP Plusz források felhasználásáról, illetve a megyei szinten vállalt monitoring mutatók teljesüléséről. Amennyiben külső körülmények vagy a végrehajtás során felmerülő akadályok, nehézségek azt indokolttá teszik, javaslatot tesz a Hivatal az ITP módosítására.

Az ITP monitoringja nem kizárólag az ITP eredményességét méri, hanem egyben információt is nyújt a területfejlesztési program monitoring fejezetében megjelölt indikátorvállalások követéséhez.

A sikeres monitoring alapfeltétele, hogy rendelkezésre álljanak olyan mutatók, vagy más néven indikátorok, amelyeket a program céljaihoz lehet rendelni. Emellett szükséges a mérési módszer, illetve a bázis- és célértékek meghatározása is.

A kimeneti vagy output mutatók számszerűsítik a tevékenységek nyomán létrejövő közvetlen eredményeket. Ezek jellemzően fizikai elemeket mérnek (pl. megépített kerékpárutak hossza). Az eredménymutatók a projekt azonnali és közvetlen hatásait szemléltetik (pl. végzettséget szerzettek száma).

Az ITP által alkalmazandó indikátorokat a forrást biztosító TOP Plusz dokumentuma határozza meg. A területi szereplőknek a számukra biztosított források arányában kell a nemzeti szinten vállalt indikátorok teljesítéséhez hozzájárulni minden tématerületet illetően, kiemelt tekintettel az eredményességi indikátorokra.

Nógrád megye Integrált Területi Programjának indikátorvállalásait az alábbi táblázat mutatja be

TOP Plusz Prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	29,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű utak)	km	442,41	19,76
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	17,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	1,45
	RCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	8 750,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	22,53
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	0,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	12,90
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		
	Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)			
2. Klímabarát megye	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	1 248,13
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	13 685,66
	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)_"fenntartható városfejlesztés"	CO2t/év	14 330,27	428,80
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)_"fenntartható városfejlesztés"	m2	157 130,16	4 701,72
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a *korábbi PO25)* *TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része*	fő	54 686,00	2 525,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	0,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	69 949,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	138,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	984,00
	Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyeztetés alatt áll, később kerülnek megadásra további indikátorok.(RCR73 vagy RCO69 lesz.)			

10. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYEI ITP INDIKÁTORVÁLLALÁSAI

8 Az ITP 2021-27 ütemezése

Az ITP 2021-27 tervezés és végrehajtás időkerete 2021-től 2027-ig terjed. A projektek végrehajtására további két év áll rendelkezésre.

A pályázati meghirdetések tervezett időpontjait és összegeit a területi szereplők határozzák meg saját fejlesztési igényeik alapján. A monitoring tevékenység során azt is figyelni szükséges, hogy a végrehajtás üteme megfelelő-e. Amennyiben a TOP Plusz források felhasználása - előre nem látható tényezők miatt - nem tartható a tervezésekor meghatározott ütemben és arányban, átütemezést kell kezdeményezni az Irányító Hatóságnál.

Az ütemezés a hét éves keret terhére történő pályázati meghirdetéseket tartalmazza hozzárendelt forrásokkal.

A megyei ITP projektek ütemezését az alábbi táblázat szemlélteti.

ÜTEMEZÉS

Megye neve:	Nógrád
Megye forráskerete (Mrd Ft):	71,660

Prioritás	Felhívások	Felhívásra eső összeg	2021				2022				2023				2024				2025				2026				2027				Összes forrás	Ell.
			1né	2.né	3.né	4.né	1né	2.né	3.né	4.né	1né	2.né	3.né	4.né	1né	2.né	3.né	4.né	1né	2.né	3.né	4.né	1né	2.né	3.né	4.né	1né	2.né	3.né	4.né		
1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	2,000					2,000																								2,000	0,000
	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	8,558					8,558																								8,558	0,000
	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	5,500						5,500																							5,500	0,000
	1.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	2,485						2,485																							2,485	0,000
	1.2.1 Élhető települések	8,983					8,983																								8,983	0,000
	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	0,000																													0,000	0,000
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	4,300					4,300																								4,300	0,000
	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	0,160					0,160																								0,160	0,000
	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek)	11,584							11,584																						11,584	0,000
2. PRIORITÁS: KLÍMABARÁT MEGYE	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	6,283					4,311				1,972																				6,283	0,000
	2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)	1,481							1,481																						1,481	0,000
3. PRIORITÁS: GONDOSKODÓ MEGYE	3.1.1 Megyei paktumok	3,204					3,204																								3,204	0,000
	3.1.2 Szociális várorehabilitáció (ESZA+)	0,000																													0,000	0,000
	3.1.3 Egyéb (közösségfejlesztés+sport+egyebek)	3,650						3,650																							3,650	0,000
	3.2.1 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+)	1,813							1,813																						1,813	0,000
	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2,500					2,500																								2,500	0,000
	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2,343					2,343																								2,343	0,000
	3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szoc. alapszolgáltatás)	3,644							3,644																						3,644	0,000
	3.3.4 Köznevelési infrastruktura fejlesztése	3,172						3,172																							3,172	0,000
		71,660	0,000	0,000	0,000	0,000	36,359	14,807	18,522	0,000	1,972	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	71,660	0,000

11. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYEI ITP PROJEKTEK ÜTEMEZÉSE

Terület Kiválasztási Kritérium Rendszer – Nógrád megye

Nógrád Megye a(z) **256/2021 (V.18.) Korm. határozat** alapján meghatározott Integrált Területi Program forráskeretének felhasználásához az alábbi saját **Területi Kiválasztási Rendszer** kritériumokat kívánja figyelembe venni és elfogadásra előterjeszteni a Monitoring Bizottság felé.

A Nógrád megye által választott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer:

S	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához való illeszkedés.
2.	Klíma semleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek olyan megoldásokkal próbálják a települési / térségi szükségleteket kielégíteni, amelyeknek a környezeti hatása elhanyagolható.
3.	A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek digitális technológiák innovációs célú kiaknázását tartalmazzák.
4.	Komplex beruházások előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek a projekt által azonosított problémát többféle tevékenységgel, azok ötvözésével oldják meg.
5.	Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben általános előnyt élveznek a Szécsényi járás települései, valamint a 1404/2019. (VII. 5.) a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló Kormányhatározatban, illetve az azt kiterjesztő 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatokban szereplő települések A kiválasztási kritérium értelmében a gazdaságfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek szabad vállalkozási zónában találhatók, illetve azok, amelyek a 1403/2019. (VII. 5.) a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló Kormányhatározatban, illetve az annak kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Kormányhatározatban szerepelnek. A kiválasztási kritérium értelmében a turizmusfejlesztési projektek értékelésében előnyt élveznek azok a települések, amelyek a Magyar Turisztikai Ügynökség által nevesített turisztikai fejlesztési térségekben találhatók, illetve a Novohrad-Nógrád Geoparkhoz, vagy a Cserhát Naturparkhoz tartoznak. A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a Vidékies térség forrásfelhasználási módban megvalósuló fejlesztések, amelyek egymást erősítve illeszkednek a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módban megvalósuló beruházásokhoz és programokhoz A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek javítják a hátrányos helyzetű célcsoportok számára a szolgáltatások elérését.

Dátum: Salgótarján, 2022. április 28.

.....

megyei közgyűlés elnöke